

Vastaukset jätehuoltomääräysluonnoksesta annettuihin lausuntoihin

Lausuntoja jätehuoltomääräysluonnoksesta on saatu seitsemän kappaletta ja yksi yksityishenkilön mielipide. Vastaukset lausuntoihin on koottu tähän dokumenttiin VASTAUS-väliotsikoiden alle. Lausuntojen pääkohdat on tässä esitetty kursivoituna. Lausunnot kokonaisuudessaan löytyy kokouksen liitteestä 7.

Rovaniemen ympäristölautakunta

Rovaniemen ympäristölautakunnan lausunnossa esitetään muutosta jätehuoltomääräysluonnoksen 2 lukuun 8 §:ään. Rovaniemen ympäristölautakunta esittää seuraavaa muutosta: Haja-asutusalueella sijaitsevan omassa käytössä olevan vapaa-ajan asunnon osalta voidaan hakea poikkeusta etäisyysvaatimuksista mikäli alueella ei ole yhteiskeräyspistettä tai lähimmän yhteiskeräyspisteen kautta kulkemisesta aiheutuisi huomattavasti pidempi jätteiden kuljetusmatka kuin suoraan asuinkiinteistölle ajettaessa. Poikkeusta voisi hakea jätehuollon järjestämiseksi vakituisen asunnon jätehuollon yhteydessä silloin kun omassa käytössä ovat vakituinen asunto ja vapaa-ajan asunto sijaitsevat saman kunnan alueella ja vakituksella asuinkiinteistöllä on jätehuoltosopimus omissa nimissään (ei kimppa-astiaa tai taloyhtiön astiaa).

VASTAUS

Jätelain 41 §:n mukaisesti jätteet on luovutettava alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Tämän vuoksi kimppa-astiaa käyttävien kiinteistöjen välimatkojen pitäisi olla lyhyet tai kulkureittien yhtenevät. Kimppa-astia voi sijaita esimerkiksi kiinteistöille johtavan tien alussa, jolloin kulku kiinteistöille tapahtuu kimppa-astian kautta. Tarkoitus ei ole, että jätteitä kuljetetaan pitkiä matkoja esimerkiksi vapaa-ajan asunnolta vakitukselle asunnolle. Kiinteistöjen omistussuhteet (saman omistajan omistuksessa olevat kiinteistöt) tai sukulaisuussuhteet eivät voi olla ainoina perusteina yhteisen keräysvälineen käyttämiselle, vaan tällöinkin pääsääntönä on se, että kiinteistöjen on sijaittava lähellä.

Jos jätettä syntyy vähän, kiinteistö voi perustaa kimppa-astian lähellä sijaitsevan toisen kiinteistön kanssa tämän suostumuksella. Jätelain mukaan jokaisen vakituudessa ja vapaa-ajan asuinkäytössä olevan kiinteistön on liityttävä järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Jätelaki velvoittaa vapaa-ajan asunnot liittymään jätehuoltoon, vaikka kiinteistöllä syntyvä jätemäärä olisi vähäinen.

Kuljetusjärjestelmästä ja jätteen noutopisteestä riippumatta polttokelpoinen jäte viedään Napapiirin Residuum Oy:llä tapahtuvan välivarastoinnin jälkeen Oulun Syklo Oy:lle, jossa polttokelpoinen jäte hyödynnetään energiana. Jätteenhaltijalla on tästä huolimatta aina velvollisuus kierrättää itse tuottamansa jätteensä jätehuoltomääräysten mukaisesti ja luovuttaa jätteet alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

Jätehuoltomääräykset nykyisellään sisältää mahdollisuuden poikkeuksen hakemiseen. Jätehuoltomääräysluonnoksessa ehdotetaan, että haja-asutusalueella polttokelpoista jätettä kerätessä etäisyysvaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli matka kimppa-astialle on todistettavasti lyhyempi kuin matka lähimmälle, luonnollisen kulkureitin varrella sijaitsevalle yhteiskeräyspisteelle. Jätehuoltoviranomainen ei voi asettaa alueen asukkaita eriarvoiseen asemaan asumismuodon tai kotipaikkakunnan mukaan. Ympäristölautakunnan esittämä poikkeus, joka annettaisiin vakitukselle asuinkiinteistölle, jolla on jätehuoltosopimus omissa nimissään, asettaa alueen asukkaat ja ulkopaikkakuntalaiset vapaa-ajankiinteistöjen omistajat eriarvoiseen asemaan.

Tämän lisäksi asuinkiinteistöt, jotka ovat vain omassa käytössä, on kiinteistön käytön seurattavuuden kannalta jätehuoltoviranomaiselle erittäin vaikeaa. Esimerkiksi sekä vakituksia asuntoja että vapaa-ajankiinteistöjä käytetään yhä enemmän lyhytvuokraukseen tai ovat muiden kuin kiinteistön omistajien lyhytaikaisessa käytössä.

Pellon elinvoimalautakunta

Pellon elinvoimalautakunnan lausunnoissa esitetään muutosta jätehuoltomääräysluonnoksen 2 lukuun 8 §:ään. Pellon elinvoimalautakunta esittää, että ns. kimppa-astian perustamisessa luovutaan kaikista etäisyysrajoituksista. Jätehuoltoviranomaisen toimita-alue tai kunnan alue on Pellon esityksessä toimiva alue-käsitteenä.

VASTAUS

Vastauksena Pellon elinvoimalautakunnalle voidaan todeta, mitä edellä Rovaniemen ympäristölautakunnalle on vastattu.

Saarenkylä-Rovaniemen omakotitaloyhdistus ry

Saarenkylä-Rovaniemen omakotitaloyhdistys ry esittää jätehuoltomääräysluonnoksen 2 lukuun 8 §:ään muutosta. Saarenkylän omakotitaloyhdistys esittää, ettei uusissa määräyksissä rajoitettaisi nykyisestä kimppa-asioiden käyttöä, vaan pyrittäisiin sitä soveltuvin osin laajentamaan. Saarenkylän omakotitaloyhdistys esittää, että vapaa-ajan asuntojen osalta 15km rajoituksen poistamista ja vapaa-ajan-asuntojen sisällyttämistä kimppa-astia käyttöön koko Rovaniemen kaupungin alueella.

VASTAUS

Vastauksena Saarenkylän-Rovaniemen omakotitaloyhdistykselle todetaan, mitä edellä Rovaniemen ympäristölautakunnalle on vastattu.

Lapin Yrittäjät ry

Lapin yrittäjien lausunto koskee 11 lukua 45 § Siirtymäsäädökset. Lapin yrittäjät esittää, että Kuljetusyritysten mahdollisuutta osallistua kilpailutuksiin tulisi edistää eriyttämällä eri jätejakeiden siirtymäaikoja kunnan järjestämiin kuljetuksiin siirryttäessä. Erityisesti biojätteen osalta uuteen järjestelmään siirtymistä tulee siirtää siirtymäajan loppuun ja tarvittaessa ylittää jätelain edellyttämä takaraja muutamalla kuukaudella, kuten Ympäristöministeriö suosittelee.

Biojätteen kiinteistökohtainen kuljetus on järjestettävä kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena jätelaissa määritellysti aikaisintaan 19.7.2023 mutta viimeistään 19.7.2024. Rovaniemen jätehuoltoviranomaisen toiminta-alueella biojätteen keräämisen valmistelussa on lähdetty siitä, että biojätteen kiinteistöittäinen keräys aloitetaan heti siirtymäajan alusta. Rovaniemen kaupungin biojätteen palvelualuearajaus määritys pakolliselle keräykselle on määritetty 23.9.2022 Jätehuoltojaoston kokouksessa. Rovaniemen kaupungin sekä Ranuan ja Pellon kuntien jätehuoltomääräysluonnoksessa on esitetty, että Rovaniemen biojätteen erilliskeräysvelvoitteen piiriin kuuluvien taloyhtiöiden sekä vapaaehtoisten 1-4 huoneiston kiinteistöjen biojätteenkuljetus siirtyy kunnan järjestämäksi 19.7.2023.

Napapiirin Residuum Oy järjesti Markkinavuoropuhelutilaisuuden 5.5.2022 bio- ja pakkausjätteen keräys alueista ja niiden tarkoituksenmukaisesta laajuuksista. Valmistelun perusteella alunperin esiteltiin Rovaniemen jakamista viiteen alueeseen. Jätteenkuljetusyrityksiltä saatujen palautteiden perusteella urakka-alueiden määrä supistettiin kolmeen. Myös kilpailutusten valmistelu ja niistä tiedottaminen on aloitettu hyvissä ajoin ja samalla on mahdollistettu vuoropuhelu yritysten kanssa. Tämän perusteella voidaan todeta, että alueet on Lapin Yrittäjien lausunnossaan edellyttämän kokoisia ja että yrityksillä on ollut mahdollisuus vaikuttaa niiden muodostumiseen. Näin myös aika kilpailutuksiin valmistautumiselle on ollut riittävä.

Jätehuoltomääräyksiä ei siten ole tarpeen muuttaa Lapin yrittäjien ehdotuksen mukaisesti.

Kiinteistöliitto Lappi ry

Kiinteistöliitto Lappi ry:n lausunto koskee 6 lukua 26 §:ää Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen. Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitsemisesta on mielestämme annettava selkeä ohjeistus jätehuoltomääräyksissä. Toisaalla määräysten tiivistelmässä puhutaan avainsäiliöstä ja toisaalla määräyksissä koodilukituksesta ja kaksoispesälukosta. Jätehuoltomääräyksiä ja tiivistelmää on syytä selkeyttää myös siltä osin, onko jo olemassa oleviin jätekatoksiin tai -astioihin lukitus pakollinen.

VASTAUS

Kiinteistöliitto Lappi ry:n lausunnossa esittämät seikat on huomioitu ja sen johdosta Jätehuoltomääräysluonnokseen on lausunnon mukaisesti yhtenäistetty lukitusta koskeva ohjeistus. Pykälä jätekatoksien lukitsemisesta on kohdennettu niihin jätekatoksiin, jotka ovat jo entuudestaan lukittu. Lukitsemattomia jätekatoksia tai -astioita ei välttämättä tarvitse lukita.

Jätehuoltojaoston 16.12.2023 pöytäkirjaa, jota lausunnossa kutsutaan tiivistelmäksi, ei jälkikäteen voi muuttaa, mutta jätehuoltomääräyksistä tehdään maaliskuussa 2023 tiivistelmä, jossa huomioidaan alueen asukkaille tarkoitettu selkeä viestintä jätekatoksien lukitsemisesta.

Lapin ELY-keskus

Lapin ELY-keskuksen lausunnot koskivat useampaa pykälää:

2 § Määritelmät. ELY-keskus ehdottaa päivitettäväksi vanhentunutta terminologiaa jätelainsäädännön mukaiseksi. Esimerkiksi romuautot -> romuajoneuvot, sähkö- ja elektroniikkaromu -> käytöstä poistetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet. Tämän lisäksi ELY-keskus ehdottaa poistettavaksi sanan "moottorikäyttöisten", joka tulee korvata sanalla moottorikäyttöisen ja muun ajoneuvon tai laitteen renkaat.

VASTAUS

Jätehuoltomääräyksen pykälää muutettiin ELY-keskuksen ehdotuksen mukaisesti. Ehdotetut termit on muutettu jokaiseen pykälään, jossa vanhentuneita termejä on käytetty.

6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. ELY-keskus esittää korvattavaksi pykälän viimeisen lauseen ("Kiinteistön haltijalla on oikeus...") tällä määräyksen asiasisältöä täydentävällä tekstillä: Jätettä luovuttavalla kiinteistönhaltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväkseen jätteenkuljetuksissa aina mukana pidettäväksi määrätty jätehuoltorekisteriote, joka todentaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen

rekisteriin, ja osoittaa myös kuljettajalla olevan lupa ottaa kuljetettavakseen näitä nimenomaisia jätteitä.

VASTAUS

Jätehuoltomääräyksiä pykälää muutettiin ELY-keskuksen ehdotuksen mukaisesti.

19 § Jätteen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa. ELY-keskus ehdottaa, että määräystekstin kolmannen kappaleen ensimmäinen lause täydennettäisiin muotoon: "Jätteiden hyötykäytöstä on tehtävä kirjallinen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpidettä, jotta ympäristönsuojeluviranomainen voi harkintansa mukaan edellyttää suoritettavaksi tarkastuskäynnin maarakentamiskohteessa hyödyntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi."

VASTAUS

Jätehuoltomääräyksiä pykälää muutettiin ELY-keskuksen ehdotuksen mukaisesti.

22 § Jäteastioiden täyttäminen. Määräykseen on kirjattu "Nestemäiset elintarvikejätteet, kuten jogurtit ja ruokaöljy, tulee laittaa biojäteastiaan pakkauksessa." Olisiko tässä tarpeen avata, millaista pakkausta tässä tarkoitetaan, jotta biojätteen käsittelyprosessiin ei ohjautuisi pakkausmateriaaleja, joista saattaisi koitua haitallisia vaikutuksia prosessille?

VASTAUS

Jätehuoltomääräyksiä pykälää muutettiin ELY-keskuksen ehdotuksen mukaisesti. Pykälässä tarkennettiin, millaisista pakkauksista on kyse: Nestemäiset elintarvikejätteet, kuten jogurtit ja ruokaöljy, tulee laittaa biojäteastiaan kartonkipakkauksessa tai tuotteen alkuperäisessä pakkauksessa.

32 § Saostus- ja umpisäiliöiden tyhjennys ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi. Tässä määräyksessä ei ole mainintaa siitä, miten kohdellaan mahdollisia vapaa-ajan asuntoja, joissa ei ole vesiliittymää, ja käytössä on vain kuivakäymälä (puucee, huussi tms). Tuleeko kiinteistönhaltijan tehdä tästä ilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle tai haetaanko vapautus liittymisveloitteesta muulla tavoin, esimerkiksi ympäristönsuojelulain 156 d §:n mukaisesti toimien?

VASTAUS

Asiasta keskusteltiin Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojelu yksikön kanssa ja heidän näkemyksen mukaan kyseistä pykälää ei ole tarpeen muuttaa ELY-keskuksen ehdotuksen mukaisesti.

34 § Lietteiden omatoiminen käsittely. Toisessa tekstikappaleessa viitataan jo kumottuun säädökseen (lannoitevalmistelaki 539/2006). Uusi lannoitelaki 711/2022 on tullut voimaan 16.7.2022.

VASTAUS

Jätehuoltomääräysten pykälää muutettiin ELY-keskuksen ehdotuksen mukaisesti.

Napapiirin Residuum Oy

Napapiirin Residuum lausui 11 Lukuun 45§:ään Siirtymäsäädökset. Napapiirin Residuum kannattaa biojätteen vapaaehtoisen keräyksen siirtymistä kunnalle 7/2023 alkaen ja pakkausjätteen vapaaehtoisen keräyksen siirtymistä kunnalle 7/2023. Tämän lisäksi Pellon kunnan taajama-alueen biojätteen ja muun kierrätyskelpoisen kunnan järjestämään kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen siirtymiseen liittyvää viiden vuoden siirtymäaikaa pidetään erityisen oleellisena asiana.

Tämän lisäksi Residuum Residuum lausui 5 Lukua 22§.ää Jäteastioiden täyttäminen. Residuum pitää hyvänä, että biojätteen käsinsirrettävien astioiden kokojen määrittelyä (140-240l ja max.40kg). Tämän lisäksi Residuumin lausunto koski lausunto koskee 6 lukua 26 §:ää Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen. Residuum pitää pääsyä taloyhtiöiden jätekatoksiin erittäin tärkeänä asiana.

VASTAUS

Residuumin lausunto on huomioitu eikä aiheuta tarvetta muutoksiin.

Yksityishenkilö

Yksityishenkilön esittämässä mielipiteessä ei ole esitetty muutoksia jätehuoltomääräyksiin, eikä siten aiheuta tarvetta muutoksiin.